

Womhaj Bóh!

Číslo 30
25. julija.

Četnik 7.
1897.

Šerhike nježelike łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Esmlerjez knihiczišcežerńi w Budyšinje a šu tam dostacž ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

6. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Math. 20, 1—16.

Pšchirnanje wo dželaczerjach teje winizy, juate Bože šlewo, ale kaš wjele dawa nam pšchezó šašo i nowa rošpomnicž. Wy chzemy šebi trojake i njeho rošpomnicž:

1. k dželu we winizy šmy wšchizy powołani;

2. duž dželajmy tež, kaž dolho našch hnadny czaš traje;

pšchetož 3. jenož po šwěrnym džele pšchindže hnadna mšda.

1. Šojpodař w pšchirnanju je Bóh; a winiza je kšchesczijanška zyrkej; ju plodžicž, běšche Boža hnadna wola wot špoczatka šwěta. Na to pokasaja wšchitke jeho šlubjenja a wěšchženja wot mežiaša. A wón je wšchitko ša tule winizu pšches lěštotetki dolho pšchihotował; k temu powoła Abrahama, Šjaaka a Šakuba do šwojeje šlužby; k temu wušwoli šebi Šsraleški lud a pošla profetow. A jako bě i pšchihotowanjom k kónzej, pšchindže Šejuš šam, Boži šyn, kiž šo rózknj kamjeń kšchesczijanškeje zyrkwje šezini. Winiza tu běšche a na to wundže Bóh, dželaczerjom do njeje najimacž; najprjódzy bě jich mala liežba; wuczomizy, někotre žonšte a někotsi mužojo; ale i lětami bu jich pšchezó wjazy. Šedny lud po druhim bu do winizy powołany, tež našch lud, a dženša, kaš wjele milionow, kiž šu hižo hlóš šlyšcheli: „Bój do winizy a dželaj tam“, kiž šu kšchesczijenjo. Tež ty šy staw kšchesczijanškeje zyrkwje; pšchi twojej kšchecenizy je Bóh tebje najal. Ale hdyž šy tež do winizy šchol, hdyž tež kšchesczijan rekašch, tola wšcho

na to dže, šo by tež woprawdže kšchesczijan a šwěrnj dželaczer byl. Teho dla pšchindže Bóh tež w twojim žiwjenju hušczijcho, šo by cze k temu nawabil. Šóždu njeđzelu wón to cžini, hdyž šwony i Božeho doma šaklineža; wšchědny džen teho runja, hdyž štrowy štawášch a Boži dar wužiwášch; haj we wšchěm šchtož tebje potrjechi, njech je šbože abo nješbože, je Boži hlóš šlyšchecž: „Budž mój dželaczerjo!“ Ale wón ma tež šwoje šchtundy w našchim žiwjenju, hdžež wón cžim dlěje cžim wóššišcho naš wola. Šo pšchirnanju wón pječž krocž wundže, dželaczerjom najimacž; kaš pšchindže k tebi přeni ras pšchi šwjatej kšchecenizy a potom šašo, hdyž ty twój kšcheceniški šlub wobnowišch. A dolho njetraje, je pjata šchtunda twojeho žiwjenja; ty štejišch jako nawoženja abo njewješta pšched Božim woltarjom a šašo pšchiwola cži Bóh: „dželaj šwěru w mojej winizy!“ A hdyž mašch šchědžiwu hłowu a mozy wotějeraju, cze Bóh w tutej džewjatej šchtudže bóle dnyžli přjedy na šwoju winizu wola. A jědnata šchtunda? to je šmjertne ložo. A hdyž šo bóřny džen žiwjenja našhili.

Džeje to wulka hnadna Boža, šo ma wón tajku šezerpnošez i nami, šo i žyla, hdžež ma došez dželaczerjom, tež wo naš rodži, šo by tež ty jemu šlužil?

2. Šo našchim pšchirnanju džeču wšchizy dželaczerjo, kotrychž běšche Bóh najal, do winizy a dželachu tam. Š derje tebi, hdyž hižo jako džečžo Boha lubo mašch; o šhwalba tebi mlodženzo, mloda holza, hdyž je twoja pycha pobóžnošez a pózečiwnošez; o czešez wam, wy mandželizy, hdyž šo wašche mandželstwo ma po tamnym

ślubieniu: „ja a mój dom chzemy temu Anjejej służić“; o rjany napohlad, ichędźiwza, kiż ſwoje ichere włoſy i czeſzczu noſy. Ale kaſ ſrudnie, hdyż budze Boże piſche-proſchenje ſazpiene. Kaſ wſchelake naſ tola k temu wabi: czert, lóſcht częła a woczow, ſwět je ſwojej kraſnoſzczu, hańba piſched człowjekami, hordofeż, ſamoprawdoſeż. Taſ je pola tebe hiżo wokolo tſeczeje ſchtundy popołodnu, a ty ſtejiſch hiſcheże proſdny na torhoſcheżu a njeiſch hiſcheże niczo czinił ja ſbożnoſeż ſwojeje duſche, taſ je pola tebe hiżo wokolo pjateje ſchtundy, po malej khwili, a ty dyrbiſch rachnowanje wotpołożież wot twojeho czinjenja jow na ſemi a nimaſch żanych dobrych płodow. Ach, ſtari a młodzi, dżelajmy tola, kiż ſmy my taſ huſto najeczzi wot teho Anjeja, kaſ dołho naſch hnadny czaſ traje. Njepraj, ja mam hiſcheże khwile k temu. Schtó praji tebi, hdy budze wjeczor twojeho żiwjenja? njemóże nahle piſchińeż; abo hdyż hiſcheże ſtejiſch w najrjeńſchich lętach?

Duż ſtarajmy ſo ja to, ſo móhli i Pawołom prajież: „taſ ſym ja derje żiwy, tola niż ja, ale Chryſtuſ je we mni żywy.“ Wutroba dyrbi ſo wucziſeżież wote wſcheho njerjada, wſchitkich czernjow; a hdzeż je ſo to ſtalo, tam dyrbja a budza ſo też druge duſche ja teho Anjeja dohycz. Duchowny ma ſwoju woſadu, wuczeſ ſwoju ſchulu, ſtarſchi ſwoje dżeczzi, hoſpodarjo ſwoju czeledź, hdzeż dyrbja dobre ſymjo wuſnywacz a ſwernych dżelaczeryow Bohu piſchi-hotowacz; haj ſamo dżeczno móże druhich we werte poſyl-nież, hdyż dżedej abo wowzy i biblije, je ſpewariſkich a modleriſkich knihow cżita; haj ſamo młodżenz abo młoda holza móże Bożu czeſeż pownyhceż, hdyż towarſchow a towarſchki k dobremu wabi. A potom cżi póhanjo, njeczakaja też woni na naſchu pomoz a naſche modlitwy a naſchi wernbratſja w zuſbje, njewołaju też woni: pójeże a pomhajeże nam? Duż dżelajmy — dżęła je doſeż — prjedy hacż noż piſchińdze, hdzeż nihto wjazy dżelacz nje-móże. A my też wemy:

Kaſki wuſnyw, tajke žně, a wot lenjeho wotrocżka budze rēlacż: cżiſieże jeho do najwjetſcheje cżemnoſeże; piſchetoż 3. jenoż po ſwernym dżęle piſchińdze hnadna miſda.

Jako bęche wjeczor, hoſpodaſ kóždemu miſdu wuplaczi. My wſchał hiżo do wjeczora naſcheho żiwjenja wjele dobreho wot Boha wużiwamy; ſwojim piſcheczalam dawa wón wóſnje. Ale kaſ rjenje budze tam, hdyż budu piſchi-nim woſtacz a runy ſwjatym jandżelam tu czeſnu kónu doſtacz a mēcz ju bje wſcheho piſcheſtacz. Ale to wſcho i hnadny. Dżelaczeryo, kiż bęchu zyly dżęń dżęłali, morkotachu, jako tu ſamſnu miſdu doſtachu kaſ cżi, kiż bęchu ſo jenoż jenu ſchtundu prózowali. Tón Anjeſ jich na ſwoju dobrocziwofeż a hnadu poſaſa. Haj, w poniżnoſczi budż to piſchezo naſche wuſnacze: „Luta hnadu, ſchtoż ſmy a mamy a doſonjamy“ a hdyż k wumrjeczu dze po ſwernym prózy polnym żiwjenju: Anjeże, budż mi hręſchnikej hnadny; ja njeiſchym doſtojnny twojeje ſwernoſeże a ſmilnoſeże.

Hamjeń!

Šyſkora=Minakalki.

Barſchoniſke ſchecſczijanſtwo.

(Nabożne roſpominanja wot 3. Sanjena, ſararja w Rōkenje w Norwegſkej.)

(Potracżowanie.)

2. Męsto ja Jeſuſa!

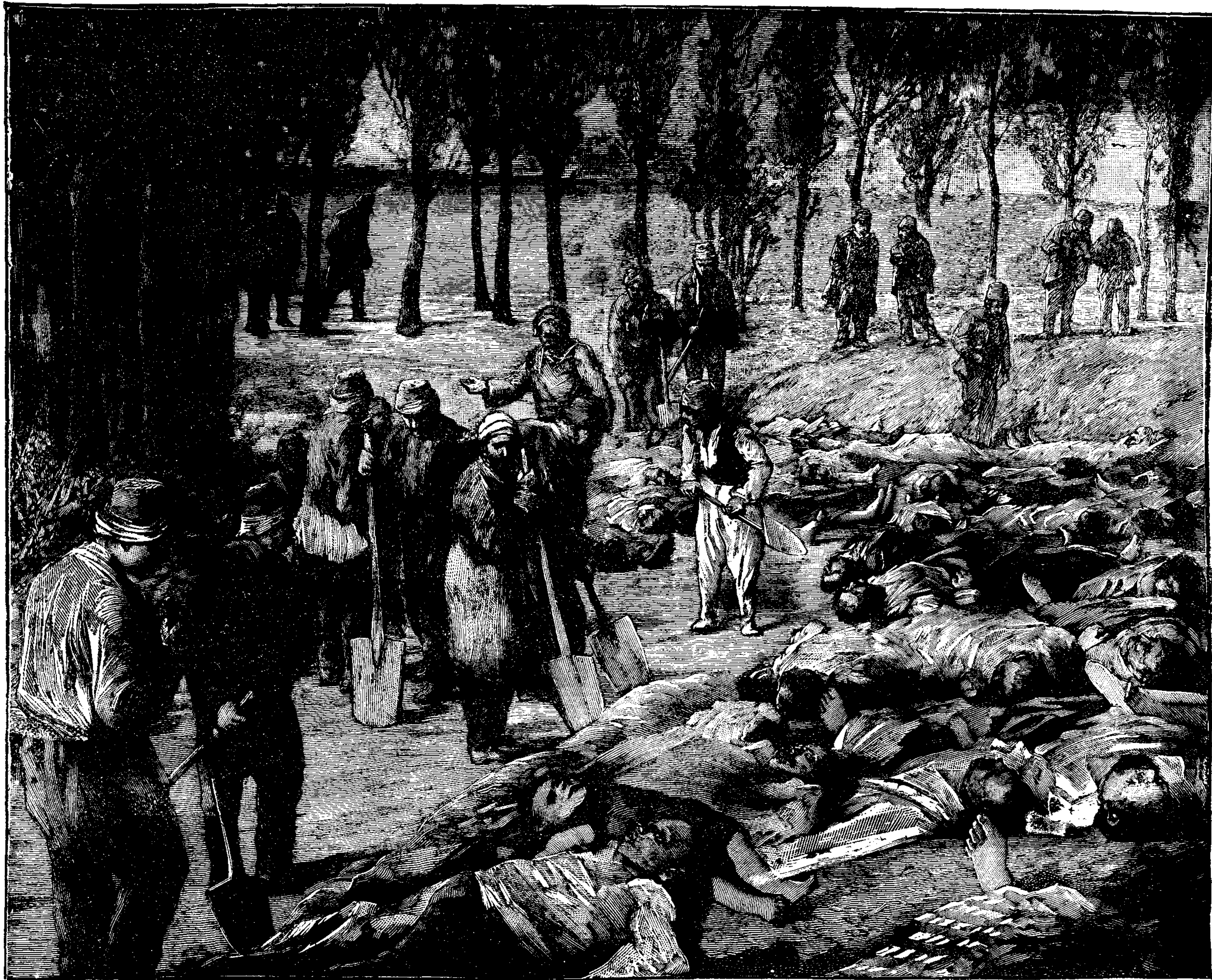
Lut. 2, 1—14.

Żadny rum, žana dżeczaza iſtwa ja Jeſuſa hotowa nje-bęſche, jako ſo wón do tuteho ſwęta narodzi, ani kożicżko piſchihotowane

njebęſche, kaſ tola w najniżſchej hēcze ſo ſtanje, hdyż dżeczatko ſo woczakuje. A taſle bęche wot ſpoczatka hacż do kónza jeho żiwjenja. Żadny rum ja njecho njebęſche. A taſ ma ſo też dženſa hiſcheże. Teho dla chzu dženſa k wam wo tym rēczecz: Męsto ja Jeſuſa — ja Boha! — Piſchetoż Jeſuſ niczo druge njecha hacż naſ k Bohu dowjeſeż. — Sa taſ wjele je męsto w twojim żiwjenju, w twojich myſlach, w twojej wutrobje, — rum ne męsto. Ale ſnano je ja Anjeja Jeſuſa hacż dotal piſchewuſke bylo? — Daj male męsto ja Boha w tebi ſo namafacz — abo ſo bych to jaſniſcho prajił: Daj męsto ja Jeſuſa piſchi ſwojim cżitanju. Daj męsto ja Jeſuſa w twojich myſlach, męsto ja Jeſuſa w twojej wutrobje. — Męsto ja Boże ſłowo, ja bibliju! Macze wy wſchitzy bibliju domach? Je na njej widżież, ſo je trjebana? Haj, wot prjedawſchich ſchlachtow ſnano! Ale je wona wot tebe taſ wopſchmimana? Šnadż ſebi myſliſch: biblija je taſ ſetarijena, w njeje je telko ſpodżiwneho, ſebi napſchecżiwneho nutſlach. Hdyż i tym taſ je, ſo wjele dżiwneho, ſchtoż ſo czeſko roſny, w bibliji ſteji, tola praju: ſchtoż ſapocznije i wotewrjenej wutrobu w bibliji cżitacz, a i tym potracżuje, tón imyſljenje biblije nabywa, a to je hłowna wēz. — Jako Robert Moſſat, ſławny miſjonar — Livingſtonowy piſchichodny nan — jako khudy hólz ſwoju domiſnu wopuſchecżiwſchi ſo wot ſwojeje maczerje wotſali, rjetny macz k njemu: „Roberto, ſlub mi jene!“ „Schtó, maczi?“ „Ty dyrbiſch kóždy dżęń kuſt w twojej bibliji cżitacz, ſlub mi to, Roberto. (Wona bę jemu bibliju ſobu do jeho brēmjeſchta tyłka.) Wón mjelczęſche, piſchetoż wón bęche ſprawny hólz a njechaſche niczo ſlubież, ſchtoż dżerżecz njemóžeſche. Duż ſo byly i maczer-neju woczow wulachu a jako ſo piſches liza dele roujachu, bu jemu mjehſcho a mjehſcho wokolo wutroby. „Ty dyrbiſch mi jo ſlubież, Roberto!“ „Haj, macze“, rjetny wón. A wón dżerżęſche ſwój ſlub, a Jeſuſowa nadobna, njeſebieżna woporniwa imyſlenoſeż też jeho imyſlenoſeż bywaſche. — Męsto ja Jeſuſa piſchi ſwojim cżitanju! — Dženſniſchi dżęń ſo taſ wjele cżita, a to je dobre a prawe. Mudyry muż je prajił: „Schtóż njeczita, tón żywy njeje.“ Šnano cżitajſch jene ratařiſke nowiny, dofelż ſy rataſ abo nekajke politiſke nowiny, dofelż ja wēzy jawnego żiwjenja ſo ſajimujęſch, abo nekajke łopjeno ja ſtrowoſeż, dofelż chzeſch wuſtrowjenny bycz. Šnano też ſabawjaze knihi cżitajſch k twojemu roſpřiſchenju. — Ale nabożina dyrbi też męsto mēcz w tym, ſchtoż cżitajſch. Cżitaj też nabożne łopjena piſchi wſchęch druhich! Šso wē, ſo móža ſo też knihi i nabożnym wobſahom cżitacz, ale — cżaſopiſy, nowiny naſch czaſ woblnježa. Dżerż ſebi ſchecſczijanſki cżaſopiſ! — Dale pał męsto ja Jeſuſa w ſwojich myſlach! Šso ſchecſczijan mjenowacz a tola jedny dżęń kaſ drugi i mandżeliſej a i piſchecze-lemi wo wſchitkich druhich wēzach rēczecz, jenoż niż wo Bohu! — Nē, męsto ja Boha w ſwojich wſchędnych myſlach. — Daj mi tebi nekotre piſchikladny nalóžicż. Ty ſy rataſ. Ty dżęſch ja twojim pluhom abo ja twojim brónjemi a na to a tamne ſpominaſch. Špomń potom raſ: taſ, kaſ ja jow du a woram a ſemju dżęlam, taſ je Bóh hiżo huſto ſpytował, rolu mojeje wutroby dżęlacz, njech je to piſches wjeſele, njech je piſches horjo. A hdyż ſyjeſch, ſpomń na to, kaſ je Jeſuſ piſchezo ſažo ſwoje ſłowo do tebe wuſnywał w zyrwi, w ſchuli. Wone ſo ſywaſche a ſywaſche a ſywaſche. Cżeho dla je taſ malo ſeſthadżalo? — Hdyż ty, płokarniza, ſchaty płokajſch a piſchi twojej dóny ſtejiſch, ſo by ſchaty rjenje bęłila a cżieſzila, ſpomń piſchi tym kuſt na teho, kiż je ſwoju krej dał, ſo by naſcha wutroba a myſł ſo wucziſeżila. Piſchemyſł ſebi: „Šsym ja wuſke wucziſeżenje wot Boha doſtala?“ — Ty ſy na ſwjate dny pjekła, ty maſch dobry khlēb a wubjerny ſwje-dżęńſki tyłanz. Špomniſch piſchi tym też na njecho, kiż praji: „Ja ſym tón khlēb teho żiwjenja?“ A piſchi twojich ſwjeſelenjach, hdyż twoje wōczto ſo ſyboli, a ſo wjeſelſcho a ſbożowniſcho ſa-cżujęſch, ſpomń potom druhdy: „W tym wotomitnjenju, jako ſo i zykej wutrobu k Jeſuſej wobrocżich, tehdy tola hiſcheże cżieſzieſche a jaſniſche ſboże we mni ſaczujach. — Daj mi tebi jemu naj-cżieſzieſchich a najnadrobniſchich wjeſelow mjenowacz. Jeſuſ bęche dżeczno Mariine; wona je wēcze i nim hrajkala. Dopomniſch ſo ſnano, jako twoje mólcze dżeczatko na kolenach dżerżęſche a jemu na twojim klinje rejowacz, twoje włoſy hładkowacz daſche? Ty bywaſche ſam dżeczno i twojim dżęſczom. A ſchto je duſcha wſcheho wjeſela a wſcheje radoſeże na tym ſwēcze? Dżeczno bywacz. Njeſazpi, dżeczno bywacz. Š dżeczimi ſo nekótón najłóžo dżeczno cżini, hdyż na piſchiklad twój hólczł na twojimaj kolenomaj konita hrajka. — Ale ſy ſnano hiżo myſlił: „Kaſ ja tuteho hólczka, tule

holeciečku lubuju, kaž to i najhlubšije wutroby pšehuju, jo by so jemu derje schlo w žiwjenju, — tak Wóh mje lubuje? Wón chce mje tak k hebi czahnyć, kaž ja moje džěčo na moju wutrobu wošmu. Za pšehindu k poslednjemu džělej: město ja Jesuša w twojej wutrobje. Ty móžeš tež kóždny džěń na Jesuša spominac, ale ta myšl do njeho je hnano jenož njepšehijomny swjašk, kotryž hidžiš. Město sa Jesuša w twojej wutrobje? Zana džěczaza jstwa njebě sa njeho pšehotowana, jako wón do tuteho hwěta pšehindže. Chzemy spytac, jemu džěńsa tajku jstwicčku w našich wutrobach pšehotowac? — Po prawym je pšehzo myšliczka sa njeho tu, jenož wotewr jemu a Jesušk nuts pšehindže. Bohu budž džak, w kóždej wutrobje je tajke městacško! To najlěpše, sčtož w twojej wutrobje drěma, je tale džěczaza jstwa. Mjedaj jej próbdnej stejec, je něšto frudne i próbdnej džěczazej jstwu. My

tu. — A wěče wy, kotrež so te posledne słowa Henrika Werzelanda, najhlawnišeho norwegišeho pšehnjera byle? „Nětk so mi tak słodko džěšče, so w hwojeje macžernymaj rukomaj ležach. Tajke něšto je w kóždym cłowjeku; njemóžemy pak i nanom abo i macžerju so spokojeć. Ně, sčto je jenicžke, sčtož našču potrebnošč spokojeć? Eso kaž džěčo do Božese ruki lehnyc. Wy so prajhecze: „S wotkal wěch to? Sčto je tebi to prajil?“ Jesušk. — Sčto je kaž wón wo džěczoch k nam rěczal? Zeli so Jesušk to prajil njeby, sčto móhl so sšróblich a prajic: „sčtož kralestwo Bože horje njewošnje jako džěczatko, tón njebudže do njeho pšehinc?“ Mój luby cžitarjo, dai Bohu město pšehi swojim cžitanju, w hwojich myšlach, w twojej wutrobje. Wotewr džěczazu komorku hwojeje wutroby a praj k njemu: „Pomhaj mi, mój Božo, so bych twoje džěčo byl!“ Pšehindž tak njecžisty a dwělow

Bohrjebanje we wullim pšehěczěhanju w Konstantinoplu skonzowanych Armeniškich.

móžemy sroščeni, wulzy a bylni, itari a sčedžiwu bycz; ale pšehzo sažo žedjenje w hebi jacžuwamy po džěczazyh dnjach — so twjerdže a nutnje na macž a na nana kłěčiež mój. — Zako přěnju jymu w Rókenje pšehewwach, džěch jedny wječzor na pucžu pšehes wješ a kamjenje kleparja setkach, kiž bě so jabludžil. — Wón běšče pšehewjele pil, tón wbohi. „Sa chzu wam pucž pokasac“, rjeknych a tak hromadže džěchmoj. W bėhu rosmolwjenja so jeho woprašach: „Nimacže žaneje macžerje wjazny?“ — Džiwne je, tak ludžo so snajachu, a hdyž so sčto jich wo macž woprašcha. — „Macž“ rjekny wón, „ja mam krasnu macž.“ — „Zeli so by nětko twoja macž k tebi prajila: Mój luby hyno, ty dyrbišch i picžom pšehetacž a sapočecž Boha pytacž?“ Wón kusť mjelcžesche, potom wotmolwi: „Sčtož by moja macž wote mnje proškyla, to bych i najmjeńšcha cžinicž spytal.“ A ja pšehnych, so słowa jemu i wutroby wuńdžechu. — Za džěczaza jstwa běšče

polny, kaž so! Tebi hnano so ida, jako njeby pšehihódnny byl, so sčehěcžijana cžinicž. Ale modl so tola: „Pomhaj mi, mój Božo, w mojej wutrobje, so bych so twoje džěčo sežinil!“ Cžin to! — Hamjen.

Wichelake i bliška a i dalofa.

— Eserbška studowaza mladoscž směje sapočatk augusta hwoju lětušchu hlownu sšhadžowanu w Budesteczach. Wutroby mlodych studowazyh k wažnemu džělu sa herbski lud jahorjecž, je wotpohlad tych sšhadžowanjom, i kotrychž je hižo wjele žohnowanja sa našche narodne džělo wurostko. Někotry mlody Eserb, kotryž běšče jymny a liwki, na sšhadžowanjach w bratrowskim towarštwje je hebi noweje lubosče nabyl. A hdyž herbski lud na sšhadžowanzy widži, kajku ma mladoscž pšehed sobu — nadžiju hwojeho

pschichoda, potom i radošču do pschichoda hlada a narodne kubla i nowej lubošču hajic a lubowacz naruknje. My teho dla tež lětufchej hłownej sřhadžowanzy, kotraž so w dobrej herbstej Budeščanskej wořadže seřdže, pschujemy, so by rjany wuřpěch a bohate žohnowanje męla!

— W Sakskej je w tu chwilu 1002 wořadow a 1544 Božich domow; duchownych městnow je 1342 a kandidatow duchownstwa 624.

— S wulkej radešču hřlychimy, so Iranjene wóčeřko najšeho lubowaneho hřžora derje žije a so je wichón strach psches Božu hnadu wotwobročemy. Najprjedy chyziche wón hwoje lěčne pucžowanje w polnóžnym morju pschetorhucž, ale dofelž je hojenje tak derje spěchowało, wón hiščeže dlěje k hwojemu woczerstwjenju pucžuje, a tež hřžorka i tymi mlodymi pryzami w lěčnym pschewytku wostanje.

— Wěsty Andrée, kotryž chyziche hižo w jařdžemym lěče i powětronom k polnóžnemu polej lěčeč, kiž pak dyrhješe tehdom hwoj wotpohlad spuščežic, dofelž wěřiti k polnozy nje-duwachu, je so psched krótkim do powětra šbėhnył a k polnozy pucžuje. Wěčeže je to šwažliwe spocžinanje, ale je woprawdže hódne, teho dla žiwjenje na pruhu šajic? Pschetož hdy by wón šamo hacž k polnóžnemu polej so dobył, šhto by tam namařal? Mlečo hacž šamy łód. Pschetož to je wědomošč dawno pšnała, so tam horřach žadyn kraj a žane bėžaze morjo byčž njemőžetej. Tole pšnače je tež šanšenowe pschepytanje, kiž bėšche w jařdžemym lěče so i łódžu, kaž daloto mőžicche, k polnozy pschedobyl, wobtwjerdžiko.

— S Ruřowškej dořdže šwjeřelaza powješč: Tam wobšteješche hacž dotal tón šakon, so dyrhjachu so se wšchittich měřchawnych mandželstwow, w kotrychž bėšchtaj pak muž abo žona grichišto-katholiskaj, džěči w grichišto-katholiskej wěře woczahucž. Nětko pak je hřžor Wiklawšch pschitajnu wudał, so so džěči i měřchawnych mandželstwow pschichodnje wjazy w grichišto-katholiskej wěře woczahucž njetřebaja, ale so maja so hynojo w nanowej wěře, džowki w macžernej wucžic. — Šódla wřchal pschezo šašo je šrudobu powješčze dořtawamy, šajta šašlepjenosč w naštanjanju wěry w Ruřowškej bydli, dofelž so lud woprawdže we hřupošči šdžerži. Šeščhwł teho šu wřchelake šetny, kotrež tam naštawaja a kotrež i najdžiwniřchimi a najšeršomniřchimi wucžbami do luda štupajo tola w ludu pschiwisła namařaju. Štawny tajteje šetny podadža so na šamotne měřto w lěřach, so bychu tam hřlodu wumrjeli. W Ternowka je wěsty Fedor Rowale wjele štawow hwojeje šetny, mješ nimi wřchittich hwojich najbliřchich pschecželow na jich žadanje žiwnych šahrjebal. Tucži ludžo rořšudžichu so k tej martrajškej šmjereči, so bychu pschi kónzu šwěta, kotryž je po jich myřli bliřki, hwoje žiwjenje woprjuo woadče hřěchom męli. Njewidžimy i teho šašo: Šajta je tam čěmnošč, hđžež so šłowo Bože čžiřte a prawe njewucži a jako prawe šwětko do wutrobny a žiwjenja njeřwěči?

— We Weisřheimje pola Würzburga je wudowa kubleřka Mlynkowa wotřajanje šejniła, kotrež je ša našch čař, w kotrymž so i dobrym prawom na njeřwěrnosč a njewutrajnosč šłuzobnych škorži, jara dobre a wužitne. Šo nim kőždy šłuzobny, kiž je šwěru a šprawne hwojim knježim něotre lěta šłuzil, 50 hriwnow, šhtož je dalicche 8 lět šwěru šłuzil, 100 hriwnow dořtanje.

— W chineřiskej provinzy Šufim, hđžež bu 1895 wjele tyřaz šchesečžianow morjenych, je ša jene lěto 20,000 Čhineřow to žadanje wuprajiko, so chzėdža šchěčeni byčž. 5000 je jich hižo do ewangelskich wořadow pschijatych. Psches lěřtotki je so wopokajalo a dženřa so hiščeže wopokajuje wěrnosč teho šłowa: „Šrej martrarjow je šymjo žyřkwe!“

— Bješ Turkowškej a Grichiškej pschezo hiščeže k wobšamknjenju męra dořchlo njeje. Na čžim to leži? Turkojo njechadža do tych wuměňjenjow, wot wulkomozow ša wobšamknjenje męra postajenych šwolicž, a bychu najradšcho i nowa wójnu šapocželi a Grichow do žyla šbili a podtlóčžili. Dofelž pak šu wulkomozy nětko pšnałe, so so Turkojo se šamej lešču dlěja, šu nětko šultanej i šrutymi šłowami wuprajili, so šebi žadaja, so i šhwatkom męř wobšamknje. Hacž budže wón po tym čžinicž, je hiščeže nje-wěřta wěž. Šhto potom, hdyž wón twarjo na njejednotu bješ europišimi štatami to nječžini? Šotom dyrhja wulkomozy jemu wójnu pschipowjedžicž, ale budža pschi tym psches jene? Wóh daj, so k temu pschichlo njeby, pschetož pschi tajřim šhromadnym

wowowanju pschecžiwu Šurřam štaty nihdy psches jene njewoštanu — a křwarwa europiška wójna, šajkuž njepomnimy, bješ dwęla wudyři.

Šłóř Boži.

„To je pschpad!“ praja ludžo, hdyž šebi tón abo druhi podawł dowujajnicž njemőže, woni pak njewopomnja, so je wřchitko, šhtož so štawa, wot Boha prjedy postajane. Šyřak we wjeřzy pola Wódry bėšche we wulkej nusy a trjebasche pjenješy. Wón bėšche šebi šam mału žiwnošč wotnajal a bėšche i tym šapocžal, šhtož bėchu jemu šmilni ludžo na niřtu daň požežili. Wón męješche wjele płačicž, daň jeho čžiččješche a wón šebi rady njewjedžješche. Šeho wuj bėšche jemu najwjazy, 2000 toleč požežil, Šón pak męješche k njemu tajte dowěrenje, so šebi ani dořžneho liřta žadal njebėšche. Na dobo tón wuj njenađžujzy na influenzu wumrje a jeho žona tež runje čžeřko šhora lečješche. Ši dny pořdžišcho so tež wona miny a wbohe džěči, tijo małi hólzy tu wořhrocženi wostachu. Šawoštanřtwo ša džěči postajeny šorminda do rukow wřa. Šo męješche tón ryřak tón dořly, niřto nje-wjedžješche.

Duž šawjednik k njemu štupi a jemu do wucha šchepřajšche: „Mjelečž! potom je tebi i došom pomhane!“ Wjele dnjow wón we hřuboch myřlach šhodžješche — hacž by to čžinił abo niř? Šón šy bu i dobyčerjom, wón so rořšudži wo tych pjenješach mjelečžecž.

Na jnym lubojnym lěnim ranju, jako runje šwitašche, wón k rězy džěšche, so by hwoje hřeče pschehladał. Pschezo šebi na hwoje njepřawo myřlešche a jeho šwědomnje so šmęrowacz nje-mőžješche. Šako po pucžu, nimo wyřokeho žita wjedžžym, štupašche, bliřto pozpulu šařlyřcha. Wón štejo wořta a na nju pořłuchajšche. Šhto wona wolašche? „Woj so Boha! Woj so Boha!“ jemu jařnje do wuřchow kłincžješche. Wón i došom na hinařchu myřł pschidžže, wón bėšche Boži šłóř šrořymil a w jeho wutrobje kłincžješche: „Šbėhń so wote mnje, šatanje!“

Šón šamy džěń wón hiščeže k šormindze tych šhrotow dořdže a jemu šjewi, šhto je winojty a ženje njebėšche wjeřelšchi byl, hacž w tej hodžinje, jako so došom wřěči.

Štaczł drje špěwa šebi niřo njemyřlo a wjele tyřaz na jeho špěwanje pořłucha, bješ teho so bychu šhto druhe šačžuli, hacž so so na šłóřkich šynřach šraduja. Šłóř Boži pak bėšche, kotryž i teho ptaczatka rěčješche, kotryž mőžnje do jeho wutrobny so dobu a jeho na prawy pucž wobrocži.

Nařhonjenje pschecžiwu nařhonjenju.

Wulki lękar junřočž i jendželřtim přędarjom Šavananřhom hromadže pschidžže a jeju rořřěčžowanje męješche so wo nabožiniřkich wěřach. Lękar praji: „Ša njeiapschiju, so mőže tajki šdžělany muž kaž Wj hiščeže do tajřich štarych bajřow wěricž.“

„Nješ dořtoro“, bėšche to wotmolwjenje, „pomyřleče šebi wy čžinicže to nařhonjenje, so wěřte lękarřtwo wěřtu šhorocž porjadnje šahaji; pomyřleče šebi, so macže pola 100 šhorych, kotrychž macže hojicž — pola wřchittich bješ wumřaczja — tón šamy dořny wuřpěch, njebyščeže wy dowěrenja k temu lękarřtwu męł?“

„To so rořumi“ praji lękar.

„Šak je tež i šchesečžianřwom; moja wěra wotpocžuje na nařhonjenju, njech tež druřy wo bajřach powjedaja; ja wěm, šhto šym ja šam na šebi a na tyřaz druřich nařhonil. Moja wutroba bėšche prjedy polna njemęra a njepokojja, ja njewjedžach, čžeho dla šym ja na šwěčže; ja wotmolwjenja njewjedžach na te naj-wažniřche prařchenja. Duž je so Wóh nade mnu šmilil a mje k wěře dowjedł; wot teho čžaša šym ja druhi čžłowjek a mam nětko radošč a trořht a wřchitko, čžehož potřebam. Š šhtož šym ja nařhonil, je do mnje wot wjele lěřtotřow šem wjele tyřaz ludži nařhonilo.“

Lękar mjelečješche a žanych šmęchow wjazy njemęješche.

Něřhto k rořpominanju.

Ši wězy je Wóh šam ša šebje šřhowal: Šhwalenje, šudženje, wječjenje.

Š hřěchami wjedž wójnu, i ludžimi džerž męř!